

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

10 martie 2025 nr.4-2d/25-108

Doamnei Veronica MIHAILOV-MORARU
Ministră a Justiției

Stimată Doamnă Ministră,

Procuratura Generală a analizat cadrul normativ aferent reglementărilor care vizează atribuțiile procurorului în cadrul activității speciale de investigații realizate înafara procesului penal în conformitate cu prevederile Legii nr. 59/2012 *privind activitatea specială de investigații*.

Urmare a sintezei realizate s-a constatat că, actualmente, atribuțiile procurorului în domeniul activității speciale de investigații realizate potrivit Legii nr. 59/2012 *privind activitate specială de investigații*, nu sunt reglementate în Legea nr. 3/2016 *cu privire la Procuratură*, astfel proiectul de lege este elaborat în scopul înlăturării acestei omisiuni și asigurării celor trei criterii de calitate a legii: accesibilitate, claritate și previzibilitate.

Având în vedere cele expuse, ținând cont de prevederile pct.6 subpct.2) și pct.7 subpct.1) din *Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.698/2017*, a pct.40 din *Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului 610/2018*, dar și a prevederilor art.23 alin.(1) din *Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative*, expediem proiectul de Lege menționat *supra*, pentru expertizare, avizare și promovare.

Anexe:

- proiectul de lege pe 1 filă;
- nota de fundamentare la proiectul de lege pe 4 file.

Cu respect,

Procurorul General

/semnat/

Ion MUNTEANU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69–77, art.113), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5. se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) autorizează, în condițiile legii, măsurile speciale de investigații în cadrul dosarelor speciale, după caz, solicită autorizarea acestor măsuri de către judecătorul de instrucție, coordonează măsurile speciale de investigații efectuate, controlează legalitatea efectuării lor, precum și rezultatele obținute;”

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură a fost elaborat de către Procuratura Generală, iar în conformitate cu pct.6 subpct. 2) și pct. 7 subpct. 1) din *Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, a fost promovat de către Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

Prezentul proiect de lege este rezultatul evaluării cadrului normativ aferent reglementărilor care vizează atribuțiile procurorului în cadrul activității speciale de investigații realizate înafara procesului penal și reglementate de Legea nr. 59/2012 *privind activitatea specială de investigații*.

Proiectul de lege a fost elaborat pentru a opera modificările necesare și a elimina deficiențele/lacunele identificate în textul Legii nr.3/2016 *cu privire la Procuratură*, în special după modificarea cadrului normativ ce ține de activitatea specială de investigații.

Astfel, prin Legea nr.286/2023 pentru modificarea unor acte normative (*privind activitatea specială de investigații*) (în continuare Legea nr. 286/2023) au fost operate modificări în Codul de procedură penală și Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații.

Scopul urmărit prin adoptarea Legii nr. 286/2023 a fost perfecționarea cadrului normativ care reglementează activitatea specială de investigații efectuate atât în cadrul procesului penal cât și în afara procesului penal, iar obiectivele urmărite au fost următoarele:

- delimitarea clară și strictă a activității speciale de investigații efectuate în cadrul procesului penal și în afara procesului penal;*
- *consolidarea și creșterea capacităților investigative în cadrul procesului penal (pe dosarele penale) în scopurile prevăzute în Codul de procedură penală nr. 122/2003;*
- *consolidarea și creșterea capacităților investigative în afara procesului penal (pe dosarele speciale) în scopurile prevăzute în Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații;*
- *reglementarea unui mecanism eficient de control (autorizare și verificare) a măsurilor speciale de investigații dispuse și efectuate în afara procesului penal;*
- *remediarea deficiențelor cadrului normativ aferente neconstituționalității unor reglementări.*

Totodată, legiuitorul a considerat oportun și util delimitarea clară și strictă a celor două categorii de activități speciale de investigații- (i) **în cadrul procesului penal;** și (ii) **în afara procesului penal;** -criterii de demarcare a acestora

constituind, în mod primordial scopurile celor două categorii ale activității speciale de investigații, iar în mod subsidiar, condiționalitățile, temeiurile, subiecții și procedurile dispunerii, autorizării, efectuării, prelungirii, încetării și consemnării măsurilor speciale de investigații.¹

Adoptarea Legii nr. 286/2023 a determinat, inclusiv, sporirea măsurilor speciale de investigații efectuate în afara procesului penal care au drept scop: 1) acumularea informațiilor necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității; 2) asigurarea securității statului, a ordinii publice și a siguranței în locurile de detenție; și 3) apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor.

Totodată, legiuitorul a mers pe calea reglementării separate a categoriilor activității speciale de investigații, adică Codul de procedură penală reglementează activitatea specială de investigație în cadrul procedurii penale, iar Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigație reglementează activitatea specială de investigație efectuată în afara procesului penal.

În cele de urmă, pentru a realiza unul din obiectivele propuse și anume-reglementarea mecanismului de control (autorizare și verificare) a măsurilor speciale de investigații dispuse și efectuate în afara procesului penal, prin Legea nr. 286/2023 au fost operate modificări la art. 14 din Legea nr. 59/2012 și **atribuțiile procurorului în cadrul activității speciale de investigații realizate în afara procesului penal au fost extinse și concretizate**, după cum urmează:

*a) **autorizează** măsurile speciale de investigații care, potrivit prezentei legi, urmează a fi autorizate de procuror;*

*b) **coordonează** măsurile speciale de investigații efectuate în cadrul unui dosar special pe care le-a autorizat sau asupra cărora a solicitat autorizarea judecătorului de instrucție;*

*c) **controlează legalitatea** efectuării măsurilor speciale de investigații, precum și rezultatele măsurilor speciale de investigații pe care le-a autorizat sau asupra cărora a solicitat autorizarea judecătorului de instrucție;*

*d) **examinează contestațiile sau plângerile persoanelor** asupra legalității măsurilor speciale de investigații efectuate de ofițerul de investigații;*

În aceeași ordine de idei menționăm că **domeniile de activitate și de competență ale Procuraturii sunt prevăzute exhaustiv în art. 5 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.**

Astfel, în condițiile legii, Procuratura îndeplinește următoarele funcții:

a) conduce și exercită urmărirea penală și reprezintă învinuirea în instanța de judecată;

b) organizează, conduce și controlează activitatea organelor de urmărire penală în cadrul procesului penal;

*c) **efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind activitatea specială de investigații;***

¹ A se vedea Nota informativă la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea specială de investigații)- blob:<https://parlament.md/e0f55481-defd-42ac-8ef7-b1038b21cd9a>

d) efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind înregistrarea sesizărilor despre săvârșirea sau pregătirea săvârșirii unor infracțiuni;

e) pornește, examinează și participă la judecarea cauzelor contravenționale;

f) asigură asistența juridică internațională în materie penală și colaborarea internațională în domeniul său de activitate;

g) participă la implementarea unitară a politicii naționale și internaționale a statului în materie penală;

h) prezintă propuneri privind perfecționarea legislației și participă la elaborarea de acte normative în domeniul său de activitate;

i) aplică măsurile de protecție a martorilor, a victimelor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal;

j) în cazul neînceperii sau al încetării urmăririi penale, în condițiile legii, intenționează acțiunea civilă și participă la examinarea acesteia;

k) exercită controlul privind respectarea legilor în aplicarea măsurilor de protecție a martorilor, a victimelor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal;

l) examinează cereri și petiții conform competenței.

Așadar, dacă atribuțiile procurorului în domeniul activității speciale de investigații efectuate în cadrul procesului penal, fac parte din spectrul larg de atribuții pe care le are procurorul în cadrul urmăririi penale (art. 52 alin. (1); art. 52 alin. (5) din Codul de procedură penală) sunt reglementate în Legea nr.3/2016 la art. 5 lit. a) și c): „**a) conduce și exercită urmărirea penală și reprezintă învinuirea în instanța de judecată și c) efectuează, inclusiv din oficiu, controlul asupra respectării legislației privind activitatea specială de investigații**”, atunci atribuțiile procurorului în domeniul activității speciale de investigații realizate în afara procesului penal, care sunt stipulate în Legea nr. 59/2012 nu sunt prevăzute în mod concret și explicit în domeniul de activitate și competență a Procuraturii reglementat de art. 5 al Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Totodată, promovarea proiectului de lege se impune prin prisma asigurării unui cadru legislativ adecvat, complet, or, prevederile legale trebuie să corespundă celor trei criterii de calitate: accesibilitate, previzibilitate și claritate, norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Proiectul urmărește aducerea în concordanță a prevederilor Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură cu prevederile Legii nr. 59/2012 (după modificările operate prin Legea nr. 286/2023) în partea reglementărilor privind atribuțiile procurorului în domeniul activității speciale de investigații efectuate în afara procesului penal.

Prin urmare, se propune modificarea art. 5 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură în sensul completării acestuia cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c ¹) autorizează, în condițiile legii, măsurile speciale de investigații în cadrul dosarelor speciale, după caz, solicită autorizarea acestor măsuri de către judecătorul de instrucție, coordonează măsurile speciale de investigații efectuate, controlează legalitatea efectuării lor, precum și rezultatele obținute;”
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu se aplică
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu se aplică
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu se aplică
4.5. Impactul asupra mediului
Nu se aplică
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu se aplică
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Procuraturii (directorul „Transparență”, compartimentul „Transparență decizională”).
7. Concluziile expertizelor
Potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege urmează a fi remis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și anticorupție
Proiectul de lege se va încorpora perfect în sistemul legislativ în vigoare, iar a
Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului
Nu este aplicabil.